

Author: Csanády, Pál
Affiliation: Artifex Publishing House
Title: A CIVIC SQUARE
Citation: Metszet, Vol 14, No 4 (2023), pp 34-39,
<https://doi.org/10.33268/Met.2023.4.4>

Received: 17 May 2023

Accepted: 02 June 2023

Published: 17 August 2023

SEMPIONE (SIMPLONE SQUARE), ROME,
ITALY - ARCHITECT:

MAURIZIO BRADASCHIA

The difficult balancing act, both politically and architecturally of restoring a city square that has been used a car parking space for many years. Careful selection of materials, that are appropriate considering the historical value of Rome, requiring varied application of natural stone surfaces. A project that demonstrates the idea that architecture functions as a civil act.

EGY POLGÁRI TÉR

PIAZZA SEMPIONE (SIMPLON TÉR) | RÓMA

__Bár Róma III. kerületének, a Monte Sacrónak vannak ókori gyökerei – konkrétan ide vonult ki a nép (secessio plebis) a patríciusok hatalmát korlátozandó, a Kr. e. 3., esetleg 5. században [1] –, beépítése a 20. század elején zajlott. Valójában az 1920-as években épült új híd az Aniene folyón, és ekkor terveztek ide, Róma északnyugati szélére kertvárost, a Città Giardino Anienét (Anien kertvárost). Howard-féle [2] kertváros nemcsak Angliában épült, ilyen például Budapesten a Wekerle-telep, és számos más tisztviselőtelep [3] a fővárosban és vidéken, [4] és ilyen az Aniene kertváros Rómában. [5] A kertváros főtere, egyben a kerület főtere ez a tér, amelyet 1921-ben az azonos nevű alpesi hágó (magyarosan Simplon-hágó) tiszteletére Piazza Sempionének neveztek el

- 01 A tér déli oldala, közén a Madonna-szobor, amit nem sikerült áthelyeztetni
- 02 Helyszínrajz, felül (keleten) a tér, alatta az Aniene folyó, közén az új híd, jobbra a középkori Nomentano-híd

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT

Maurizio Bradaschia

FOTÓ | PHOTO

Studio Bradaschia

SZERZŐ | AUTHOR

Csanády Pál

(minden helyi utca, tér olasz földrajzi nevet kapott). A teret állítólag Gustavo Giovannoni tervezte, nem tökéletesen szabályos az alakja, viszont a kerület legfontosabb terén kapott helyet, az északi oldalon az íves alaprajzú városháza, illetve a keleti oldalon a S. Angeli Custodi- (Szent Órangyalok-) templom, amelyet biztosan Giovannoni tervezett, klasszicista stílusban, kissé hátralépve, emeletmagas terasszal és az arra vezető lépcsővel. A templomra és impozáns lépcsőjére látunk a híd felől közeledve, míg a déli irányból a városháza uralja a látványt. A városháza Innocenzo Sabbatini emblematiszti építészeti alkotása, „neoközépkori” stílusban, a toszkán középkor városházáiból merít ihletet. A hangulatos, íves boltívsor a két északi utcatorkolat felett is átfut, és az északnyugati sarokban a szintén Sabbatini által tervezett, romantikus lakóépülethez csatlakozik. A két épületet a rusztikus, tufakő burkolat is összeköti.

03

- A | Templom
- B | Városháza
- C | Romantikus lakóház
- D | Új rendezvénytér
- E | Fő megközelíthetőség

05

*A terv nem akarja
megváltani a világot, nem kerget
utópiákat*

„A beavatkozás legfontosabb célja a parkolóvá züllött főtér eredeti rangjának visszaadása volt, és Maurizio Bradaschia, akit a 2010-es Nemzetközi Építészkonferenciáról ismerhetünk, kapott megbízást a tervezésre. Díszburkolatot kapott a tér, a parkolókat a tér szélére húzta ki Bradaschia, közepén csak a busz és a taxiállomás maradhatott. Az építész jól egyensúlyozott a politikailag kényes helyzetben – de hát maga is volt önkormányzati képviselő, igaz, nem itt, hanem Triesztben. Nagy vitát eredményezett az eredetileg a tér két tengelyének metszéspontjában álló Madonna-szobor áthelyezése, melyet az építész a templom elé tett volna át, de végül a tiltakozás hatására maradt a régi helyén, kissé az autók között árván, és kerítések közé szorítva, de mindenképpen jobban szem előtt.

03

06

07

- 03 A S. Angeli Custodi-templom emelt előtérrel, impozáns lépcsővel, előtérben a díszburkolatos tér
- 04 A tér alaprajza
- 05 A városháza a térölelő árkádsorral a templom előtere felől

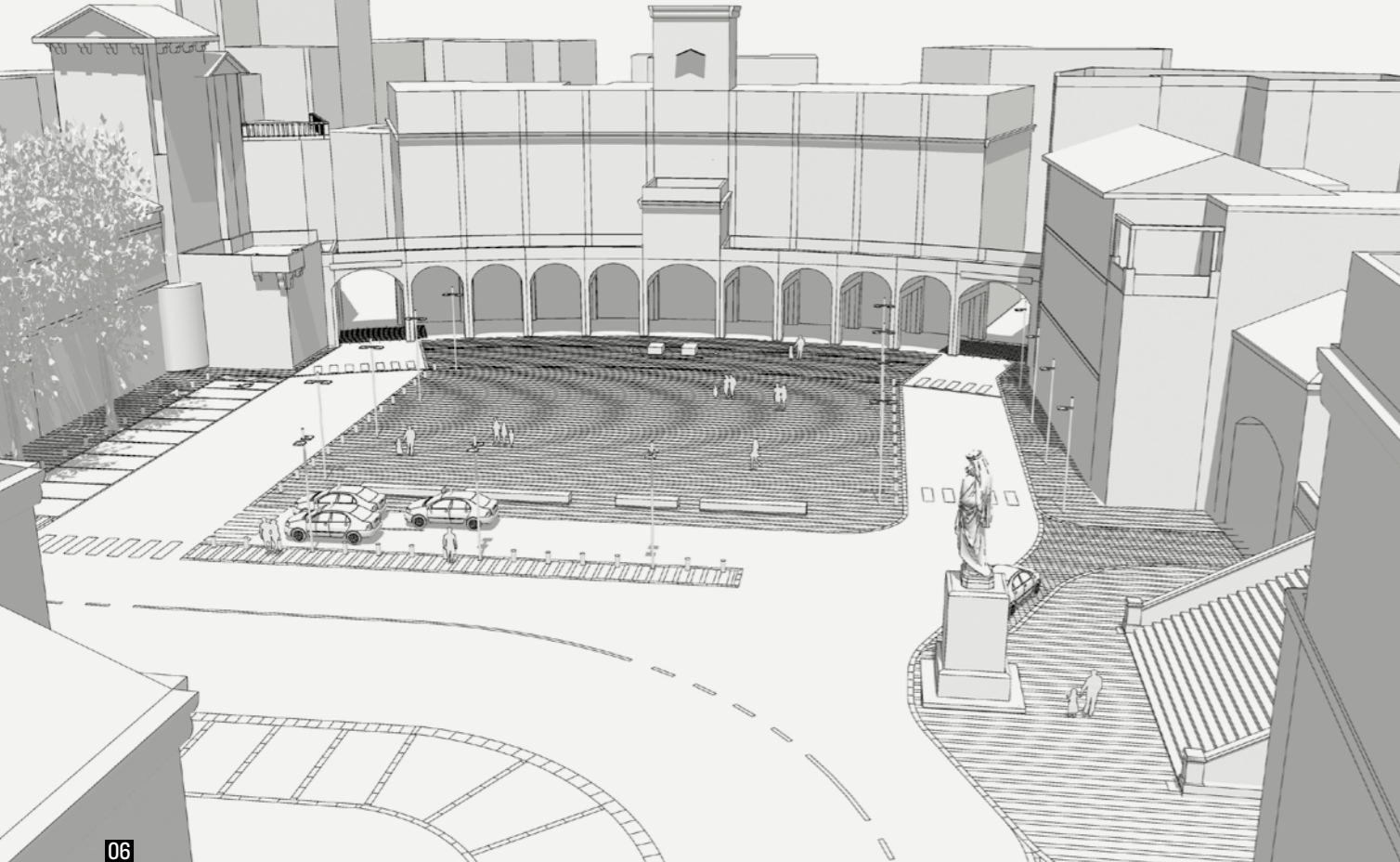
„A beavatkozáshoz olyan anyagokat választottak, amelyek a történelmi Róma kontextusára jellemzőek. A tér gyalogosfelületeinek elválasztó vonalai és a járdák szegélykövei travertintömbökből készültek. A gyalogjárda burkolata leucitit (egyfajta bazalt) kőlap. A felhajtók biztonsági okokból aszfaltozottak maradtak. A tér központi területe és a taxis zóna közötti elválasztást kőből készült ülőhelyek sora szolgálja. A fákat megtartották, a zöldet főleg dézsás növények képviselik. „A terv nem akarja megváltani a világot, nem kerget utópiákat. Viszont méltó és ünneplésre alkalmas közteret hoz létre. „Egy polgári építészeti projekt” – mondja Bradaschia.

08

09

10

04

06

07

- 06 Bradaschia látványterve az áthelyezett Madonna-szoborral
- 07 Látványterv a templom és a szobor tengelyével
- 08 Kilátás az árkádsor alól: nemes anyagok
- 09 Az új, tágas tér, kiszorítva a parkoló
- 10 Burkolati részlet

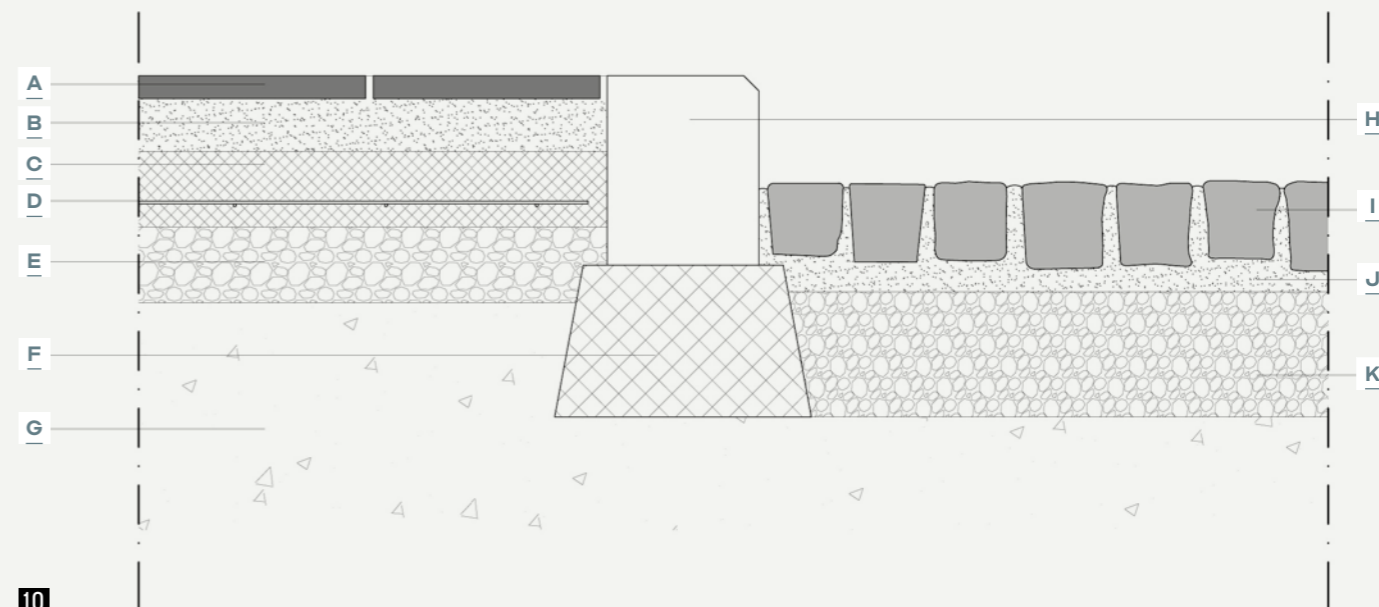
MUNKATÁRSÁK: Massimiliano Modena, Stefano
Betracco | MEGBÍZÓ: Róma III. kerületi
önkormányzat (Alessandro Rosati)

08

09

10

A	3 cm vastag bazalttáblák	D	Ø5 20X20 ponthegeesztett háló	H	20x25 cm travertin útszegély
B	10 cm homok-cement ágyazati réteg	E	Stabilizált aljzat (10 cm)	I	Leucit (bazalt) kockakő (10x10x12)
C	10 cm beton esztrich	F	Beton útszegély alap	J	Ágyazóréteg
		G	Föld	K	Útalap (20 cm)

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Livius, Titus: *A római nép története a város alapításától*, II könyv 32, Európa Könyvkiadó, 1963.
- [2] Howard, Ebenezer: *To-Morrow: A peaceful path to real reform*, Swan Sonnenschein & Co, London 1898.
- [3] Körner, Zsuzsa F.: „A település építkezések története Magyarországon 1870 és 1945 között”, *Építés - Építészettudomány*, Vol 31: Issue 1-2, pp 105-132, DOI: <<https://doi.org/10.1556/eptud.31.2003.1-2.6>> [utolsó belépés: 2023-06-02].
- [4] Csontos, Györgyi - Vass, Tibor: *Ózdi munkáskolóniák: gyári lakótelepek és lakásbelsőik története a századfordulótól az ezredfordulóig*, Kráter, 2001.
- [5] Ogliani, Elena-Bianchi, Michele: „Città Giardino Aniene. A persistent experience of quality in urban design”, Intervento presentato al convegno 6th ISUFitaly International Conference - Morphology and urban design - new strategies for a changing society, tenutosi a Bologna, 2022, pp 44-45.